

Trenčín, 14. september 2017

Začiatky kňazského pôsobenia Hurbana sú späté s Brezovou pod Bradlom

Rodák z trenčianskeho kraja oslavujúci 200. výročie svojho narodenia síce pochádza z Beckova, no významné roky svojho života prežil aj v inom kúte Trenčianskeho regiónu – v Brezovej pod Bradlom.

Brezová pod Bradlom (okres Myjava) bola prvým kňazským pôsobiskom Jozefa Miloslava Hurbana, rodáka z Beckova. Na brezovskej fare začal pôsobiť od roku 1840 po svojom vysvätení za kňaza a strávil tu tri roky.

Brezová pod Bradlom poskytla Jozefovi Miloslavovi Hurbanovi priestor na jeho ďalší intelektuálny i duchovný rast. Venoval sa tu nielen štúdiu, ale aj písaniu prózy a veršov. Aj prvý ročník literárneho almanachu Nitra, ktorý vyšiel rok pred uzákonením spisovnej slovenčiny v roku 1842, bol tiež výsledkom pôsobenia Hurbana v Brezovej pod Bradlom.

Hoci tri roky nie sú dlhá doba, Hurbanovi sa v Brezovej pod Bradlom podarilo za ten čas uskutočniť viacero záslužných činov. Jedným z nich bolo založenie nedeľnej školy, spolku miernosti či čitateľského krúžku. Pomocnú ruku s organizáciou prvého slovenského divadelného predstavenia, ktoré sa udialo v roku 1841 v Sobotišti, podal tiež brezovskému rodákovi Samuelovi Jurkovičovi, svojmu neskoršiemu svokrovi.

Pobyt na brezovskej fare ho inšpiroval k tomu, aby sa začal zaoberať myšlienkou spisovnej slovenčiny. Tú napokon spolu so Štúrom a Hodžom kodifikovali na fare v Hlbokom, kde po prijatí miesta farára v roku 1843 pôsobil až do svojej smrti.

Do Brezovej sa Hurban vrátil. Už ako predseda Slovenskej národnej rady

V roku 1848 sa Brezová pod Bradlom stala jedným z bojísk v rámci revolučných rokov 1848/1849. Aj samotný Hurban na brezovskom rínku v apríli 1848 vyzval zhromaždenie podjavorinského ľudu, že „*ak neukážeme niečo veľkého teraz, stratíme storočie a kliatba zaľahne na hroby naše*“. Na tomto mieste boli tiež vyhlásené Žiadosti slovenského národa v stolici Nitrianskej. Nimi sa naši predkovia dožadovali svojich politických, sociálnych a národných práv.

Na Brezovej sa tiež odohrala prvá fáza ozbrojeného boja, ktorá priniesla značné materiálne i ľudské obete. Chotár v Brezovej na Prietržskej ako prvé bojisko slovenských dobrovoľníkov bol svedkom ich prvého víťazstva. Práve tu sa sedliaci a garbiari, ktorí sa dobrovoľne zapojili do revolučného povstania, začali nazývať hurbanistami. Padlých povstalcov z Prietržskej pochoval na druhý deň sám Hurban za prítomnosti Ľudovíta Štúra. Približne na tomto mieste dnes v Brezovej pod Bradlom stojí Dejinný pamätník architekta Dušana Jurkoviča.

Pamiatku Hurbana v Brezovej pod Bradlom pripomína aj Pomník slobody s bustou J. M. Hurbana, ktorého súčasťou je tiež kamenný dvojkriž.

Pre viac informácií kontaktujte: Mgr. Barbora Jánošková, Odd. komunikácie a medzinárodných vzťahov TSK, barbora.janoskova@tsk.sk, tel.: +421/ 32/ 65 55 910, mobil +421/ 901/ 918/ 146